

આર્ય ઔષધાલય

ની નીકલતી દવાઓ.

વેદ શાસ્ત્રા.

ચમનલાલ મોતીલાલ.

અમદાવાદ.

સીવીશિડ બાલાહરમાન પાસે.

અમદાવાદમાં ખીકાંટે

કદોઇની વાડીના મેડા ઉપર શા. કેશવલાલ મુલાગચંદે

પોતાના ધી ચંદ્રપ્રકાશ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં છાપ્યું.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અ.સ.પા.દ
ગુજરાતી ગ્રંથાલય-સંગ્રહ
૬૪

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાભિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૪૯

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગુજરાતી કૌપીરાભિટ ગ્રંથાલય

વિષય ગીતપત્રી દલાલો
૬૬ : ૬૫

આર્ય ઔષધાલય

॥ દોહરો ॥

દયો અમુદય આ રતને, યત્ન કરી પ્રિય મિત્ર,
જેશો રચના વિવિધવળી, વિલશે હૃદય પવિત્ર. ૧
આર્ય ઔષધાલય વિષે, વનસ્પતિ અભિરામ,
આમુ વધારણ સુખ કરણ, પુણું કરે મન કામ. ૨

આપણી આર્ય જીભિ ઉપર નિવાસ કરનારા પ્રિય સ-
જ્જન પુરુષો તથા બાઈઓ યાને બેઠેનો વિગરે સર્વેને અગ-
ત્યની સુચના આપુછું કે, ઔષધ વિષે જેઓ અનુભવ મેળ-
વે છે. તેઓને જે ખાત્રી થાય છે. તેવી ખાત્રી વેદકનાં પુ-
સ્તકો વાંચવાથી થતી નથી; વનસ્પતિ ઓળખવાથી તથા
તેના ગુણ દ્રવ્ય જાણ્યા પછી જે આનંદ થાય છે. તેઓ આ-
નંદ તે વનસ્પતિનું નામ જાણવાથી થતો નથી.

એક મારા મિત્રે મને પ્રશ્ન કર્યો હતો કે પ્રિય મિત્ર !
વિસ વર્ષથી તે અત્યાર સુધીમાં પેટન્ટ મેડીશન અર્થાત ખા-
નગી તૈયાર કરેલી દવાઓનાં જાહેરનામાં ઘણાંજ નીકળી
ગયાં છે. કેટલાએક પોતાના તરફથી સર્ટિફિકેટોના અભિપ્રા-
ય સાથે જાહેરનામાં બાહાર પાડીને સજ્જન વર્ગ તરફ મો-
હનો દે છે. જેને લગભગ વિસ વર્ષ ઉપરાંત થઈ ગયાં છે. ચાર
થી આ આર્ય જીભિમાં સેંકડે પાંચ માણસો । તરંગ થઈ રહે છે

મેળવી શક્યા હશે. મારે તમે માત્ર પૈસા પેદા કરવા માટે આ ઉદ્યોગ કર્યો છે. આ પ્રમાણે મને કહ્યું તેના પ્રત્યોત્તરમાં મેં મારા પ્રમાણિક મિત્રને આ નિચેની દવા જે લખવામાં આવી છે. તે અજમાવવા સાફ આપી હતી. તે જુઓ.

તાંબુલ મુગંધ વિલાસ પ્રિય મિત્રો આ તાંબુલ મુગંધ વિલાસ તમે સમજ્યા કે? આમાં અપ્રતિમ ગુણ અને ઉત્તમ પ્રકારની સગવડ છે. કેટલાએક માણસો કાથો ચુનો જુદો જુદો રાખી મુકે છે. અને જ્યારે ચુનો મુકાઈ જાય છે. ત્યારે આટકી પડે છે અને કેટલાએક તાંબાકુના રસની સાથે તાંબાકુને પલાળીને તેની ભુકી કરી મુકે છે. અને કાથામાં કેટલોક સામાન મેળવીને મુગંધી કાથો બનાવે છે. તે દરેક જુદુ જુદુ રાખીને તે ઉપરથી પાનનું બીડું બ્રુજવાસ કરવા બનાવે છે. તેમજ જોઈએ તેવી લેહેજન આવતા નથી.

પણ અમે આ પદાર્થ જે બનાવ્યો છે તે ચૈદીક ધર્મને અનુસરીને સારીરીક સંપત્તીને ઉત્તેજન આપનારી ભુકી એવી અપ્રતીમ અમલદારીક બનાવી છે કે, સજ્જન અને કદરવાન બુદ્ધી મેહેરખાનો અમારા કાર્યને ધન્યવાદ આપશે.

આ તાંબુલ મુગંધ વિલાસનો ભુકી પાનમાં મુકી બીડ વાળી મુખમાં મુકવાની છે. બીજી કોઈ પ્રકારની ઉપાધી નથી. તેમ આમાં કોઈપણ જાતના નીશાની ચીજ મેળવવામાં આવી નથી. આ ભુકીમાં કેસર, કસ્તુરી, અંબર, બરાસ પીગરે ઉત્તમ પ્રકારનો મુગંધીદાર ચોળેનો સમાસ કરવામાં આવેલો છે.

આ ભુકી માત્ર તેટલોજ ગુણ કરે છે તેમ નથી. પણ મગાની વ્યાધી, ઘાસ, કાસ, દમ, હાંફ, હૃદયરોગ, અશ્મી

તથા હાંતરોગ તેમજ પેટની કમજોરતા વોગરે રોગોને દુર કરે છે. એરલુન્ગ નદી પશુ ઇસ્ટોરીયાથી (તાણુના રોગથી) હાંત જે બાંધ થઇ જાય છે તેને આ લુકીનું મંજન કરવાથી તાત્કાલીક હાંતને ઉધાડે છે. છેવટે રક્ત શુદ્ધિની સાથે વિવિધવર્ધક તથા રક્ત શોષક છે.

આ તાંબુલ મુગંધ વિલાસ દેવ મંદીરોમાં તથા ધર્મ ચુસ્ત માણસોને વાપરવામાં કેઇ પણ તરેહનો પ્રતિબંધ આ વે તેમ નથી. પ્રીય ગ્રાહકો આનો તમે ઉપયોગ લેશો. અને અનુભવ થશે કે આ તાંબુલ મુગંધ વિલાસથી અલગ્ય લાભ કેવો પ્રાપ્ત થાય છે.

જંતુપદ્મનાશક તથા સ્વચ્છ અવાસકૃત.

ચમત્કારિક ધુપ.

મૃતસંજિવનકષપુટો.
કાંમનંત્ર.
નાગાર્જુનસંત્ર.
તત્રંસાર.
શલ્યતંત્ર.
કૌતુકચિંતામણિ.
કૌતુકરત્નાવલિ.
કૌતુકમુક્તાવલિ.
સિદ્ધતંત્ર.

પ્રિય સહચરુસ્થો, આર્ય બાંધવો, તથા આર્ય ભગાનિયો જનહિતને માટે ધણા પારશ્રમની સાથે બાબુ ઉપર બતાવેલા સિદ્ધાચાર્યોના બતાવેલા મંથોના આધારે અનુભવિક ધુપનું શોધ ન મેં જાતે કર્યું છે. જે ધુપ આ વખતે પ્લેગની વ્યાધીને તથા જે ઉંદરડાઓ ખરાબ હવાથી વિનાશ પામે છે, તથા નાના પ્રકારના મચ્છરથી તે ઝીણા પ્રકારના કીટ છત્યાદીક થાય છે, તે સમય

વ્યાધીથીને દુર કરી શકે છે, હવા સુધારે છે, નાશોકામાં મુ-

મંધી પ્રાપ્ત થવાથી મસ્તકની વ્યાધીથીને દુર કરે છે, રક્ત (સોહો) ની સ્નાયુને સ્વચ્છ કરેછે, પવનને ગુરુત્વમાં લાવતો નથી, અને ઝીણાં પ્રાણી માત્રથી થતા ઉપદ્રવોનો નાશ કરે છે આ ધુપ ચમત્કારીક આ વખતમાં સર્વે પ્રિયભાષ્યો તથા બહેનોના હીતને માટે બનાવવામાં આવ્યો છે. જ્યાં ત્યાં હવા બગડવાથી પ્લેગની વ્યાધી પસરાય છે તથા ખરાબ હવાથી પ્લેગ થવાનો ભય રહે છે, જેને માટે આપણી દયાળુ બ્રિટિશ સરકાર ઉત્તમ પ્રકારનો પ્રયત્ન કરે છે તે પ્રયત્ન તેમનો સફળ થાઓ, એવો અમારો ઉદ્દેશ છે; તેાપણ તમામ પ્રિય ભાષ્યોને શહેરમાંથી નાશભાગ કરવાનો પ્રસંગ નહીં લાવવા માટે તથા હવા સુધારવાને માટે તથા અનેક પ્રકાર ના છવજત્વોથી થતા ઉપદ્રવોનો નાશ થવાને માટે તથા જે ઉદ્ધર તરફડીને મૃત્યુ પામે છે તેવા બનાવ બંધ થવાને માટે આ ઉત્તમ પ્રકારનો ધુપ તમારા મકાનમાં અવશ્ય રાખવા જેવો છે. એક વખત ખરીદ કરો અને તે ધુપનો તમે અનુભવ હશે. અનુભવ લીધાથી આ લડીકા લખનારના કહેવા ઉપર તમને સર્વેથી ઘણી અસરકારક લાગણી થશે, અને આશા રાખું છું કે આવા પિકટ પ્રસંગને આ મારા ધુપ રૂપી સુદર્શનચક્ર દુર કરશે. આ ધુપની કીમત ડબ્બા એકના આના બે રાખવામાં આવી છે. બહાર ગામવાળાને વેટધુ પેશકથી મોકલવામાં આવશે. તેના પારસલની ફી ગ્રાહકે ભરવી પડશે. ડબ્બા ઉપર અમારો ટ્રેડમાર્ક કાઢેલો છે.

કંદર્પ કલ્પોલોની ગુટિકા આ ગુટિકા નળખંધ વાયુ રોગ વાળાને તથા મેઢરોગને દુરકરી સૌમ્ય માર્ગને શુદ્ધ કરવાની શક્તિ પ્રબળ કરવાની સાથે ધાતુખંધ, કળત્ર, કમરનો

દુખાવો વાયુથી સાંધાનું અટકી જતું અને વિર્થ વૃદ્ધિ કરનાર છે. સ્નાયુમાં રક્તની શુદ્ધિને કરનાર પિત્તના પ્રકોપને દૂર કરીને રૂચી ઉત્પન્ન કરનાર દ્રવ છે.

આ ગાળીની કબી એકની કીંમત કીકાયત ભાવથી રૂ. ૧-૦-૦ લેવામાં આવશે. પોષ્ટેજ જુદું લેવામાં આવશે.

જ્વર મદ મર્દન ગુટિકા આ પ્રદેશમાં જ્વરની ઉત્પત્તિ વિશેષ થાય છે. જેટલી પ્રકારના જ્વર (તાવ) છે. તેટલા તમામ જાતના જ્વર માટે આ દવા અતિ ઉપયોગી છે. આ જ્વર મદમર્દન ગુટિકાથી અમારા આર્ય ઔષધાલયમાં ફતેહ પામીએ છીએ. જેથી અમુદ્ય તક લેવાને પ્રસંગ આવે ત્યારે નિશ્ચય કરવાને આ દવા ઉપયોગમાં લેવાને કોઈ પણ ભાષા-ઝોણે જીલ કરવી નહીં. એવી મારી જણાસા છે. આ દવાની શીશી એકની કીંમત રૂ. ૧) એક લેવામાં આવશે. પોષ્ટેજ જુદું.

ઘૃણારિ હૈલ્ય આ તેલ શરીર સડો, ત્વચા ઉપર છીદ્ર પડીને દુર્ગંધ રમતું પડતી સાથે વહન થતું હોય તે તથા ઉપકંપથી થતી ચાંદીઓ તથા કોઈપણ જાતનો બાળ વાગરે વ્યાધીઓને આ તેલ પ્રવેશ થતાની સાથે ઘટ્ટ કરી દૂર આવે છે. તેની શીશી એકની કીંમત રૂ. ૦-૮-૦ આપવામાં તથા પોષ્ટેજ જુદું.

ઉપર પ્રમાણે દરેક ઔષધીનો ઉપયોગ પ્રશ્ન ૬ મારા મિત્રને જ્યારે કરાવ્યો ત્યારે તે સાનંદ હૃદયે પ્રવર્ત થવાને તથા આયુર્વેદ રૂપી સમુદ્રના તરંગનો બાને ઉત્સુક થવા લાગ્યો, અને કેહેવા લાગ્યો કે

મનકી છતા છલહે, મનકી હારાહાર,
મેષ્ટ થોદ સમ પ્રગલ મન, જનતહે કીરતાર.

ભાવાર્થ-એ છે કે મન થોડસ નથી શંકા રૂપી દેહ ઉપર થકોને જામ રૂપી ખાડામાં પડે છે તેમાંથી નિશંકર વૃત્તિ બાહાર બ્યારે મનને કાઢે છે. ત્યારે તેજ મન એમ નિ. શ્રેય કરે છે કે, જે હું પ્રથમ સમજ્યો હતો. તે મેં જીલ કરી હતી. માટે પ્રીય ગ્રાહકો આ દવાની જો કે જરૂર હોય તો બ્યાધીવાળાએ જ્વર તથા વર્ણાદિ તૈલ તા. કંદર્પત્રદિ થવા ઇચ્છનારે દવા લેવાને અને તે સિવાય તાંબુલ મુગંધ વિલાસ તા. કુપ ને માટે તો દરેક સજ્જન પુરૂષોએ અનુભવ લેવા ની ખાસ જરૂર છે. માટે માત્ર એક વખત અમારી પાસેથી મંગાવો. પછી તમે પત્ર મારા ઉપર લખો એટલીજ હું મારા કાર્ય માટે ઉમેદ રાખુ છું.

આ સિવાય દરેક જાતની દવાઓ તથા ભરમો અમારા દવાખાનામાંથી તૈયાર મળશે. તે સિવાય કોલેરા તેમજ વીંછો તથા મરડાની દવા અમારા દવાખાનામાંથી ધરમાદા તરીકે એક આનો લઘુ મફત આપવામાં આવશે.

દશાવરના ગ્રાહકો તથા અત્રેના લાઘ્યોને માટે માફનામું નીચે પ્રમાણે છે.

શાસ્ત્રી ચીમનલાલ મોતીલાલ એન્ડ કંપની.

આર્ય ઔષધાલય.

હા. રીચીરોડ બાલાહરમાન પાસે.

